

BRANŻA OCHRONY ZDROWIA W DANII

Biuro Handlowe w Kopenhadze
Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A.

Łukasz Szymaszek,
Kierownik Biura Handlowego w Kopenhadze
2018 r.

Spis treści

I. Branża ochrony zdrowia w Danii - informacje podstawowe	3
II. Charakterystyka branży ochrony zdrowia w Danii	4
III. Eksport/Import.....	7
IV. Przedsiębiorstwa i rynek pracy	9
V. Inwestycje zagraniczne	10
VI. Perspektywy branży	11
VII. Uwarunkowania formalno–prawne wejścia na rynek.....	12
VIII. Aktualne formy pomocy publicznej.....	12
IX. Przydatne kontakty	13

I. Branża ochrony zdrowia w Danii - informacje podstawowe

System opieki zdrowotnej jest fundamentem duńskiego państwa opiekuńczego. Powszechnie uważa się go za jeden z najefektywniejszych oraz najnowocześniejszych na świecie.

Podstawową wartością duńskiego systemu jest powszechny oraz równy dostęp do opieki zdrowotnej. System ochrony zdrowia w Danii jest w **85% finansowany ze środków publicznych** pochodzących z podatku bezpośredniego w wysokości 8% od dochodu.

W ramach duńskiego systemu ochrony zdrowia finansowana jest: opieka lekarza pierwszego kontaktu oraz pomoc specjalistyczna, hospitalizacja, profilaktyka, wydatki związane z opieką nad zdrowiem psychicznym oraz stomatologia dla dzieci do 18-tego roku życia. Pozostałe 15% wydatków na ochronę zdrowia, takie jak: opieka stomatologiczna dorosłych oraz okulistyczna, psychoterapie, wydatki na leki czy aparaty słuchowe są częściowo subsydiowane przez państwo, ale wymagają dopłat od pacjentów.

Tabela 1. Wydatki na ochronę zdrowia w Danii w 2015 r.

Całkowita suma wydatków na ochronę zdrowia	28,7 mld EUR
Wydatki na ochronę zdrowia <i>per capita</i>	6,021 EUR
Wydatki na ochronę zdrowia jako odsetek PKB	11%
Udział środków publicznych w całkowitych wydatkach na ochronę zdrowia	84,7%
Udział środków prywatnych w całkowitych wydatkach na ochronę zdrowia	14,8%
Udział środków pacjentów w całkowitych wydatkach na ochronę zdrowia	13,3%

Źródło: Bank Światowy.

Wydatki na ochronę zdrowia stanowią 11% PKB Danii (**28,7 mld EUR**) i według prognoz rządowych **mają systematycznie wzrastać**. Około 18,9% Duńczyków (ponad 1 mln osób) przekroczyło 65. rok życia¹. Do 2042 r. co czwarty mieszkaniec Danii będzie miał powyżej 65 lat². Konsekwencją tego trendu demograficznego jest prognozowany wzrost wydatków na placówki świadczące usługi w zakresie opieki nad osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi, a także ogólny wzrost wydatków na opiekę zdrowotną. Tylko w 2016 r. rząd Danii przeznaczył dodatkowe **40,2 mln EUR na narodowy plan opieki zdrowotnej nad osobami starszymi**.

¹ Statistics Denmark, Population and Elections, dostępne na: <https://www.dst.dk> [29.06.2018 r.].

² International science summit on healthy ageing, dostępne na: <https://healthyaging.ku.dk/communicationandoutreach/healthyagingforeverybody/the-aging-society-can-be-a-resource/> [29.06.2018 r.].

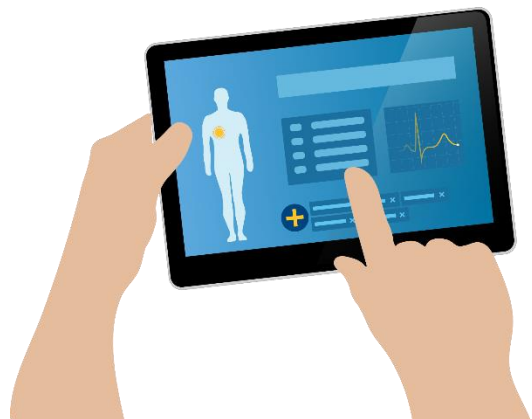
Według strategii rządowej, ogłoszonej w 2013 r., publiczny system zdrowia ma zostać zreformowany, poprzez konsolidację świadczeń medycznych w tzw. „super szpitalach”. Strategia zakłada zmniejszenie nierówności w dostępie do służby zdrowia oraz uzyskanie większej efektywności poprzez efekt skali oraz redukcję kosztów.

Na budowę nowych oraz rozbudowę istniejących szpitali i centrów medycznych przeznaczone zostaną **największe w historii Danii środki**, szacowane na **około 6,5 mld EUR**. Od 20 do 25% tej kwoty zostanie zainwestowane w **technologie i systemy IT**, które usprawnią system obsługi pacjentów oraz zwiększą odsetek konsultacji telemedycznych tj. odbywających się drogą telefoniczną bądź internetową³.

Wśród najbardziej perspektywicznych dla biznesu obszarów w duńskiej branży ochrony zdrowia należy wymienić:

- placówki opieki dziennej oraz placówki geriatryczne ,
- eHealth (technologie z zakresu telemedycyny oraz IT),
- rozbudowę infrastruktury szpitalnej,
- zaawansowane technologicznie produkty medyczne,
- zdrowie publiczne,
- urządzenia medyczne,

Branża ochrony zdrowia w Danii jest nastawiona na rozwój innowacyjnych rozwiązań, ograniczających liczbę hospitalizacji, promujących profilaktykę oraz zdrowy tryb życia. Do najbardziej pożądaných urządzeń oraz technologii medycznych należą te umożliwiające osobom niepełnosprawnym, starszym oraz z ograniczoną mobilnością aktywny udział w życiu lokalnych społeczności, zapewniające wysoki komfort życia oraz zwiększające ich samodzielność oraz niezależność.

II. Charakterystyka branży ochrony zdrowia w Danii

Rozwój duńskiej ochrony zdrowia przypadł na początek XX-tego wieku, kiedy to zarządzanie oraz finansowanie szpitali przejął rząd centralny, przy współpracy z radami regionów. W 1930 r. Dania miała najwięcej lekarzy w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców wśród krajów nordyckich, zaś dzięki funduszom oraz ubezpieczeniom zdrowotnym 90% populacji uzyskało dostęp do opieki zdrowotnej. W 1973 r. służba zdrowia była w pełni finansowana z wpływów podatkowych, zaś obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne zostały zniesione. Dzięki reformie

³ Pedersen, Kjeld Møller, Bech, Mickael and Vrangbaek, Karsten. The Danish Health Care System: An analysis of strengths, weaknesses, opportunities and threats. Copenhagen : Copenhagen Consensus Centre.

z początku lat 70. odpowiedzialność za dostarczanie usług medycznych została przesunięta na poziom regionów oraz gmin⁴.

Obecnie polityczno-administracyjna odpowiedzialność za system ochrony zdrowia jest w Danii podzielona pomiędzy **rząd centralny, regiony** oraz **gminy**. Do obowiązków rządu należy ustalanie regulacji oraz ram prawnych dotyczących ochrony zdrowia. Ponadto rząd odpowiada za nadzór nad jakością świadczonych usług oraz analizę wydajności oraz efektywności całego systemu, a także opieką nad osobami starszymi.

W zakresie odpowiedzialności 5 duńskich regionów mieści się finansowanie oraz zarządzanie specjalistyczną opieką zdrowotną, szpitalami, centrami usług prenatalnych oraz zdrowia psychicznego. Regiony odpowiadają również za wypłaty wynagrodzeń dla lekarzy pierwszego kontaktu, specjalistów, psychoterapeutów, dentystów, a także farmaceutów.

Odpowiedzialność 98 duńskich gmin dotyczy zarządzania domami opieki nad osobami starszymi, centrami rehabilitacyjnymi, opieką medyczną w szkołach, w tym opieką dentystyczną. Celem strategii rozwoju duńskiego systemu ochrony zdrowia jest zmniejszenie liczby hospitalizacji, poprzez **inwestycje w badania profilaktyczne, telemedycynę** oraz **opiekę domową** nad pacjentami przewlekle chorymi⁵.

Gminy finansują zwykle około 20% wydatków na ochronę zdrowia w Danii. Odsetek ten może jednak ulegać zmianie w zależności od tego jak często mieszkańcy gminy korzystają ze szpitali czy placówek zdrowotnych, zarządzanych przez regiony. Powyższa zasada ma na celu zachęcenie gmin do inwestowania w działania profilaktyczne, które ograniczą liczbę hospitalizacji.

Liczba łóżek szpitalnych w Danii zmniejsza się od początku XXI w. i obecnie wynosi ok. 15 497 miejsc. Średnia długość pobytu w szpitalu wynosi 3,8 dnia.

Tabela 2. Liczba łóżek szpitalnych w Danii w przeliczeniu na 100 000 mieszkańców, w latach 2000-2015

	2000	2005	2009	2015
Łóżka szpitalne, ogółem	430	390	350	268

Źródło: TFHC Market Study. Aligning Dutch Smart Solutions to Danish Opportunities, kwiecień 2017.

Rocznie, około 5,2 mln mieszkańców Danii kontaktuje się ze swoimi lekarzami, a 1,1 mln osób jest hospitalizowanych. Przewidywana średnia długość życia dla mężczyzn wynosi w Danii 79 lat, zaś dla kobiet 82,8 lat. W porównaniu z pozostałymi krajami OECD oraz Unii Europejskiej jest to wynik ze środka stawki, na który negatywnie wpływa stosunkowo wysoka konsumpcja tytoniu oraz alkoholu w Danii⁶. Z drugiej strony, wskaźnik otyłości wśród populacji duńskiej należy do najniższych w krajach OECD. Wśród najczęstszych przyczyn zgonu w Danii wymieniana jest choroba niedokrwienna serca, choroba naczyniowo-mózgowa i Alzheimer⁷.

⁴ TFHC Market Study, Aligning Dutch Smart Solutions to Danish Opportunities, kwiecień 2017.

⁵ Ibidem.

⁶ Statistics Denmark, Population and Elections, dostępne na: <https://www.dst.dk> [29.06.2018 r.].

⁷ Institute for Health Metrics and Evaluation. Denmark. Country Profiles, dostępne na: <http://www.healthdata.org/denmark> [29.06.2018].

Tabela 2. Porównanie kluczowych informacji dot. sektora ochrony zdrowia w Danii, Szwecji i Norwegii

	Dania	Szwecja	Norwegia
Liczba ludności	5 748 769	10 027 167	5 213 985
Powierzchnia (km²)	42 262	407 310	365 245
Gęstość zaludnienia (os./km²)	134,4	24,0	14,2
Spodziewana długość życia u mężczyzn w 2016 r. (w latach)	78,5	80,2	80,2
Spodziewana długość życia u kobiet w 2016 r. (w latach)	82,8	83,8	83,9
Ludność powyżej 65. roku życia jako odsetek populacji w 2015 r. (%)	18,9	19,9	16,3
Gospodarka			
PKB w 2015 r.(EUR)	278 mld	427 mld	365 mld
Wzrost PKB 2014-2015 (%)	0,988	4,124	1,611
PKB per capita (EUR)	57 138	47 122	69 315
Podział administracyjny kraju			
Liczba regionów	5	21	4
Liczba gmin	98	290	434
Podział kompetencji w zakresie ochrony zdrowia			
Specjalistyka	Regiony	Regiony	Regiony
Opieka podstawowa	Regiony	Regiony	Gminy
Opieka długoterminowa	Gminy	Gminy	Gminy
Wydatki na ochronę zdrowia			
Całkowite wydatki w 2015 r. (EUR)	28,7 mld	56,2 mld	36,5 mld
Wydatki jako % PKB	11	12	10
Udział środków prywatnych (%)	15	16	15
Udział środków pacjentów (out-of-pocket, %)	13	14	14
Wydatki per capita (EUR)	6 021	6 342	8 871

Źródło: World Health Organization, The World Bank, Statistics Norway, Statistics Sweden, Statistics Denmark

Istotnym ogniwem łączącym ośrodki naukowe z branżą ochrony zdrowia jest znajdująca się w regionie „Wielkie Kopenhagi” - **Medicon Valley**. W jej skład wchodzi 4 uniwersytety, specjalizujące się w naukach ścisłych z naciskiem na biotechnologię, 11 szpitali uniwersyteckich, 200 przedsiębiorstw działających w sektorze technologii medycznych oraz 150 firm biotechnologicznych. Firmy biotechnologiczne oraz producenci wyrobów medycznych mają w klastrze Medicon Valley dostęp do wysoko wykwalifikowanej siły roboczej oraz ośrodków badań naukowych. Liczba pracowników sektora prywatnego w Medicon Valley sięga 44 000, zaś liczba studentów – 50 000⁸.

Welfare Tech jest największym klastrem na rzecz rozwoju opieki zdrowotnej, socjalnej oraz geriatry. Członkami Welfare Tech są firmy prywatne, ośrodki naukowe, organizacje pożytku publicznego, a także ponad jedna trzecia duńskich gmin. Klaster skupia się na rozwoju oraz

⁸ Szerzej na temat Medicon Valley: <http://www.mediconvalley.com/> [29.06.2018 r.].

promocji telemedycyny, technologii ICT oraz rozwiązań wspierających osoby o ograniczonej mobilności, np.: seniorów⁹.

Większość duńskich uniwersytetów medycznych oraz szpitali uniwersyteckich posiada swoje własne **departamenty innowacyjności, których celem jest nawiązanie współpracy z partnerami biznesowymi**, ośrodkami badań naukowych i profesjonalistami z branży ochrony zdrowia. Owocami współpracy świata nauki oraz biznesu są wspólne badania oraz testy innowacyjnych produktów medycznych. Przykładem prężnie działającego ośrodka jest Centrum Innowacji Ochrony Zdrowia w Południowej Danii (**Health Innovation Centre of Southern Denmark**) czy Centrum Innowacji Technologii Medycznych (**Centre for Innovative Medical Technology - CIMT**)^{10,11}.

Duńskie szpitale są otwarte na współpracę z partnerami zagranicznymi dotyczącą badań nad innowacyjnymi wyrobami medycznymi, a także terapiami i lekami eksperymentalnymi. Wspecjalizowane organizacje, takie jak **Copenhagen Living Lab** czy **CoLab Denmark** pomagają zagranicznym oraz lokalnym firmom nawiązać współpracę w dziedzinie rozwoju produktów oraz technologii medycznych^{12,13}.

Kluczową instytucją nadzorującą zdrowie publiczne w Danii jest **Statens Serum Institut**, działający w ramach duńskiego Ministerstwa Zdrowia. Instytut odpowiada za kontrolę zagrożeń biologicznych, w tym chorób zakaźnych, a także za zakup szczepionek dla narodowego planu szczepień. W ramach Instytutu działa **Danish National Biobank**, który przechowuje 22 miliony próbek biologicznych, wykorzystywanych w badaniach naukowych¹⁴.

W obszarze ochrony zdrowia rząd Danii zadeklarował **zwiększenie nakładów inwestycyjnych na badania i rozwój** do poziomu co najmniej 1% PKB. Wydatki na R&D realizowane przez sektor prywatny wynoszą ok. 2% PKB¹⁵.

Dania zajmuje pierwsze miejsce na świecie pod względem liczby badań klinicznych per capita. Duńczycy chętnie uczestniczą w badaniach klinicznych oraz terapiach eksperymentalnych. Dostępność danych medycznych, możliwość nawiązania partnerstwa naukowo-biznesowego oraz stosunkowo łatwa organizacja badań klinicznych zapewniają dobre warunki dla rozwoju biznesu biotechnologicznego w Danii.

III. Eksport/Import

Gospodarka Danii jest w wysokim stopniu zależna od handlu zagranicznego. W 2016 r. wartość duńskiego eksportu wyniosła 88 mld EUR, a do głównych eksportowanych produktów należały: maszyny, mięso i produkty mięsne, produkty lecznicze, wiatraki, ryby i meble. Duński import w 2016 r. wyniósł 74,09 mld EUR. Dania importuje głównie surowce dla

⁹ Szerzej na temat Welfare Tech: <https://www.welfaretech.dk/> [29.06.2018 r.].

¹⁰ Szerzej na temat Health Innovation Centre of Southern Denmark: <https://www.syddansksundhedsinnovation.dk/> [29.06.2018 r.].

¹¹ Szerzej na temat Centre for Innovative Medical Technology – CIMT: <https://cimt.dk/gb/om-cimt/> [29.06.2018 r.].

¹² Szerzej na temat Copenhagen Living Lab: <http://copenhagenlivinglab.com> [29.06.2018 r.].

¹³ Szerzej na temat CoLab Denmark: <https://www.colab-denmark.dk/> [29.06.2018 r.].

¹⁴ Statens Serum Institut, dostępne na: <http://www.ssi.dk/English/Service/AboutSSI.aspx> [29.06.2018 r.].

¹⁵ TFHC Market Study, Aligning... op. cit.

przemysłu, chemikalia, maszyny i urządzenia, zboża i inne produkty spożywcze, a także produkty konsumpcyjne¹⁶.

Produkty medyczne stanowią 14,4% całkowitej wartości duńskiego eksportu¹⁷. Wartość sprzedaży duńskich produktów leczniczych wynosi ok. **8 mld euro rocznie**, co stanowi największą pojedynczą pozycję eksportową Danii. W ciągu ostatniej dekady eksport duńskich produktów leczniczych zwiększył się ponad trzykrotnie. Eksport trafia głównie do Europy (57,4%) oraz Ameryki Północnej i Południowej (27%). Nadwyżka Danii w handlu produktami leczniczymi wynosi ok. 5,5 mld EUR.

W 2016 r. prawie **45% urządzeń medycznych produkowanych w Danii stanowiły aparaty słuchowe**. Dania odpowiada za 40% światowej produkcji aparatów słuchowych, w związku z czym na tym rynku istnieje silna konkurencja¹⁸. Dania importuje urządzenia medyczne głównie z Niemiec, Holandii oraz Szwecji.

Rządowy plan rozbudowy budownictwa szpitalnego oznacza zwiększony popyt na **usługi oraz technologie logistyczne** optymalizujące przepływ pacjentów, **wyspecjalizowany sprzęt laboratoryjny** oraz **produkty sterylne**. Ponadto, planowane są publiczne przetargi na helikoptery medyczne, ambulanse oraz rozwój telemedycyny.

W 2016 r. jedną z największych kategorii zakupowych w obszarze zaopatrzenia medycznego stanowiły w Danii **jednorazowe materiały medyczne**, takie jak: bandaże, strzykawki i igły (315 mln EUR) oraz inne urządzenia, takie **jak wózki inwalidzkie, łóżka szpitalne i medyczne sterylizatory** (360 mln EUR). Każdy szpital odpowiada niezależnie za proces zaopatrzenia w urządzenia i inne wyposażenie medyczne.

¹⁶ Statistics Denmark, International Trade, dostępne na: <https://www.dst.dk> [29.06.2018 r.].

¹⁷ Invest in Denmark, Danish government presents new life sciences growth plan, dostępne na: <https://investindk.com/en/insights/denmark-to-become-a-leading-life-sciences-nation> [19.06.2018 r.].

¹⁸ TFHC Market Study, Aligning... op. cit.

IV. Przedsiębiorstwa i rynek pracy

Według Invest in Denmark w Danii działa **ponad 1000 firm w obszarze technologii medycznych**, z czego **250** wysoko wyspecjalizowanych **producentów wyrobów medycznych i 160 firm biotechnologicznych**^{19,20}. Szacuje się, że 20 największych przedsiębiorstw odpowiada za ponad 75% dochodów z branży technologii medycznych. W 2014 r. producenci urządzeń medycznych w Danii odnotowali obroty szacowane na **7,4 mld EUR**.

Zatrudnienie w branży biotechnologicznej w Danii znajduje 40 000 osób, z czego 5000 w R&D. Producenci sprzętu i technologii medycznych dają zatrudnienie 15 000 osobom, a dodatkowe 22 000 osób pracuje dla firm świadczących usługi dla sektora ochrony zdrowia²¹.

Wśród najważniejszych duńskich firm farmaceutycznych należy wymienić:

- **Novo Nordisk,**
- **Lundbeck**
- **Leo Pharma**

Inne duńskie przedsiębiorstwa:

- Ambu
- Coloplast
- GN ReSound
- Guldmann
- Widex
- William Demant

Według Duńskiego Stowarzyszenia Medycznego w 2015 r. w Danii pracowało ponad 27 600 zarejestrowanych lekarzy czyli ok. 3,5 lekarzy na 1000 osób²². Lekarze rodzinni odbywają swoją praktykę na terenie całego kraju, natomiast specjaliści głównie w stolicy i innych obszarach miejskich. Wszyscy lekarze rodzinni pracują na własny rachunek i są opłacani przez regiony administracyjne. Większość mieszkańców Danii (98%) jest zarejestrowanych u jednego lekarza rodzinnego, który pełni funkcję lekarza pierwszego kontaktu i kieruje pacjentów do odpowiednich specjalistów.

Duńskie Stowarzyszenie Pielęgniarek liczy ponad 75 000 członków i zrzesza około 87% czynnych zawodowo pielęgniarek w Danii²³. Na 1000 mieszkańców Danii przypada ok. 16,7 pielęgniarek²⁴.

¹⁹ Invest in Denmark, The Danish Pharma and BioTech Industry, dostępne na: <https://investindk.com/publications/danish-pharma-and-biotech-industry> [15.07.2018 r.].

²⁰ Invest in Denmark, Peak Conditions for MedTech Companies, dostępne: <https://investindk.com/publications/danish-medtech-industry> [15.07.2018 r.].

²¹ Ibidem.

²² Więcej na temat Duńskiego Stowarzyszenia Medycznego (Lægeforeningen), dostępne na : <https://www.laeger.dk/about-the-danish-medical-association> [29.06.2018 r.].

²³ Danish Nurses Organization, Welcome to DNO, dostępne na: <https://dsr.dk/om-dsr/kontakt-dsr/welcome-to-dno> [29.06.2018 r.].

²⁴ Nurses and midwives (per 1,000 people). World Bank Open Data, dostępne: <http://data.worldbank.org/indicator/SH.MED.NUMW.P3>[29.06.2018 r.].

V. Inwestycje zagraniczne

Rząd Danii aktywnie wspiera napływ inwestycji zagranicznych, priorytezuje branże o wysokim potencjale oraz stopniu zaawansowania technologicznego, w tym sektor ochrony zdrowia. Według Economist Intelligence Unit (EIU) Dania zajęła dziesiąte miejsce na świecie i czwarte w regionie jako najbardziej atrakcyjne państwo pod względem inwestycji zagranicznych. Do największych atutów Danii należą solidne podstawy makroekonomiczne, doskonała infrastruktura i bardzo elastyczny rynek pracy²⁵.

Najwięksi inwestorzy w Danii - farmacja:

- GlaxoSmithKline Plc,
- Orifarm A/S,
- Pfizer Inc.

Najwięksi inwestorzy w Danii – sprzęt medyczny:

- Analogic Corporation
- Angiotec / Argon Medical
- ConvaTec
- Cook Medical
- Danaher Corporation
- GE Healthcare
- Philips

Zagraniczne przedsiębiorstwa nieprodukujące w Danii:

- B. Braun
- Becton Dickinson
- Boston Scientific
- Fresenius Medical Care
- Johnson & Johnson
- Medtronic
- Siemens Healthineers
- Smith & Nephew
- Stryker

Zagraniczni inwestorzy najczęściej decydują się na inwestycje w regionach, które oferują dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej, infrastruktury, centrów badawczych, a także wspierają partnerstwo publiczno-prywatne. Dobrym przykładem atrakcyjnej lokalizacji są m.in.:

Region Południowej Danii (Region of Southern Denmark), który tworząc w 2012 r. Centrum Innowacji w Służbie Zdrowia (The Health Innovation Centre of Southern Denmark) postawił na wspieranie współpracy między ośrodkami naukowymi, biznesem oraz samorządami lokalnymi.

²⁵ Szerzej na: <https://www.export.gov/article?id=Denmark-openness-to-foreign-investment> [29.06.2018 r.].

Region Stołeczny Danii (The Capital Region of Denmark) utworzył Centrum Innowacji i Badań (VIF), które specjalizuje się w doradztwie prawnym, komercjalizacji nowych technologii, badaniach klinicznych, a także współpracy podmiotów publiczno-prawnych. **Region „Wielkiej Kopenhagi”** (Greater Copenhagen) z klastrem Medicon Valley należy do najbardziej popularnych destynacji inwestycji zagranicznych.

VI. Perspektywy branży

Perspektywy rozwoju branży ochrony zdrowia w Danii są optymistyczne – w latach 2010-2020 planowana jest budowa sieci **16 super szpitali**, która pochłonie ok. **6 mld EUR**. W ten sposób zostanie odnowiona ok. 1/3 całkowitej powierzchni szpitalnej w Danii. Plany obejmują również inwestycje na dużą skalę w ICT, najnowszy sprzęt medyczny oraz nowoczesne rozwiązania logistyczne²⁶. Około 25% krajowych funduszy na budowę szpitali jest przeznaczonych na zakup nowych urządzeń, co stanowi istotną szansę wejścia na rynek duński.

Wśród 5 największych inwestycji szpitalnych w Danii należy wymienić:

- Szpital Uniwersytecki w Aalborg – 551 mln EUR
- Szpital Uniwersytecki w Aarhus – 853 mln EUR
- Szpital uniwersytecki w Odense – 847 mln EUR
- Szpital Uniwersytecki w Koge – 537 mln EUR
- Szpital w Północnej Zelandii – 511 mln EUR

Biorąc pod uwagę trendy demograficzne oraz działania rządu, który zamierza **zwiększyć finansowanie opieki nad osobami starszymi** nastąpi wzrost popytu na sprzęt medyczny oraz technologie ułatwiające opiekę medyczną nad osobami starszymi²⁷.

²⁶ Szerzej na: <http://www.danishhospitalconstruction.com/> [29.06.2018 r.].

²⁷ TFHC Market Study, Aligning... op. cit.

Jako lider w obszarze eHealth, Dania zamierza przeznaczyć do 2020 r. **dotatkowe 11 mln EUR na rozwój innowacji w zakresie telemedycyny, a także technologii komunikacyjnych oraz IT**²⁸. Przewiduje się wzrost popytu na inteligentne rozwiązania oraz technologie, które pozwolą na lepszą integrację różnych systemów, a także będą w stanie poradzić sobie z problemem niekompatybilności raportowanych danych medycznych.

VII. Uwarunkowania formalno–prawne wejścia na rynek

Sektor publiczny odpowiada za 85% wydatków na służbę zdrowia, a zakup sprzętu medycznego, technologii czy elementów wyposażenia szpitalnego jest regulowany przez duńską ustawę o zamówieniach publicznych²⁹. Regulacje prawne dotyczące zamówień publicznych w Danii są zgodne z Dyrektywami Unii Europejskiej. Obowiązujące zasady pozwalają prywatnym firmom na udział w przetargach w ramach otwartego i transparentnego procesu.

Sprzedaż urządzeń medycznych jest zwykle realizowana za pomocą tradycyjnego modelu dystrybucji, podczas gdy produkty lecznicze mogą wymagać inwestycji bezpośredniej lub strategicznego partnerstwa z lokalnym dystrybutorem.

W przypadku branży biotechnologicznej optymalnym modelem wejścia na rynek duński jest strategiczne partnerstwo z przedsiębiorstwem farmaceutycznym, współpraca z uniwersytetem lub inną instytucją badawczą. Firmy farmaceutyczne, które chcą wprowadzić na rynek duński swoje produkty, muszą wykazać, że ich leki są bezpieczne i skuteczne, zgodnie z wymogami krajowego organu regulacyjnego. W Danii rolę tę pełni **Duńska Agencja Leków (Laegemiddel Styrelsen)**³⁰.

VIII. Aktualne formy pomocy publicznej

Dania znajduje się na trzecim miejscu na świecie oraz pierwszym w Europie w rankingu Banku Światowego, oceniającym łatwość prowadzenia biznesu. Rozważając inwestycję w Danii można liczyć na wsparcie organizacji "**Invest in Denmark**", która w ramach Ministerstwa Spraw Zagranicznych zapewnia kompleksową obsługę podmiotów zagranicznych, oferując szeroki zakres usług konsultingowych, doradztwo prawne oraz analizy biznesowe³¹. Usługi są świadczone bezpłatnie i dostępne dla wszystkich inwestorów, niezależnie od kraju pochodzenia.

Duński Urząd ds. Biznesu (**Danish Business Authority, DBA**) odpowiada za rejestrację działalności gospodarczej w Danii. DBA uruchomiło program "**Business in Denmark**", który

²⁸ Invest in Denmark. Start with Denmark: The heart of life sciences for research and business. Copenhagen: Ministry of Foreign Affairs of Denmark, 2016.

²⁹ Duńska Ustawa o Zamówieniach Publicznych, styczeń 2016, dostępna na: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=175507> [19.06.2018 r.]. Zobacz także nieoficjalne tłumaczenie na j. angielski, dostępne na: <https://www.kfst.dk/media/46419/the-public-procurement-act.pdf> [19.06.2018 r.].

³⁰ Pedersen, Kjeld Møller, Bech, Mickael and Vrangbaek, Karsten. The Danish Health Care System: An analysis of strengths, weaknesses, opportunities and threats. Copenhagen: Copenhagen Consensus Center.

³¹ Szerzej na nt. Invest in Denmark: <https://investindk.com/> [10.07.2018 r.].

specjalizuje się w dostarczaniu informacji o relewantnych dla biznesu przepisach prawnych w języku angielskim, niemieckim, polskim i litewskim.

Obecnie rząd duński wspiera **36 inicjatyw w sześciu obszarach tematycznych**, które mają na celu **promocję oraz rozwój przemysłu biotechnologicznego oraz farmaceutycznego**, poczynając od badań klinicznych do komercjalizacji, rejestracji i sprzedaży nowych produktów na rynku lokalnym oraz międzynarodowym. Sponsorami inicjatyw są m.in. Ministerstwo Biznesu, Przemysłu i Spraw Finansowych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Inicjatywy obejmują między innymi poprawę warunków formalno-prawnych prowadzenia badań klinicznych oraz zwolnienie podmiotów komercyjnych ze wszystkich opłat związanych z pierwszą fazą badań klinicznych³².

Pomoc publiczna dla prywatnych przedsiębiorstw jest w Danii regulowana przez przepisy Unii Europejskiej, zawarte w artykule 108 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej³³.

Branża ochrony zdrowia zalicza się do najszybciej rozwijających się sektorów duńskiej gospodarki, a do głównych argumentów przemawiających za wejściem na ten rynek należą:

- Doskonała współpraca wszystkich uczestników ekosystemu tj. uniwersytetów, szpitali, firm farmaceutycznych i innych podmiotów,
- Dostęp do wysoko wykwalifikowanych pracowników oraz elastyczny rynek pracy,
- Legislacja sprzyjająca wprowadzeniu nowych technologii,
- Pozytywne nastawienie duńskiego społeczeństwa do korzystania z najnowszych technologii oraz rozwiązań z zakresu e-Health.

Firmy, które chciałyby wejść na rynek duński, powinny opracować długoterminową strategię rozwoju biznesu, nawiązać relację z lokalnymi partnerami oraz zrozumieć lokalną kulturę biznesową.

IX. Przydatne kontakty

Ministerstwo Zdrowia Danii: www.sum.dk

Danish Health Authority: www.sst.dk/en

Informacje nt. działalności gospodarczej w Danii:

- **Danish Business Authority:** www.danishbusinessauthority.dk

Doradztwo i wsparcie dla biznesu zainteresowanego ekspansją na rynku duńskimi:

- **Biuro Handlowe PAIH w Kopenhadze:** kopenhaga@paih.gov.pl
- **Invest in Denmark:** www.investindk.com
- **Copenhagen Capacity:** www.copcap.com

³² Invest in Denmark, Danish government presents... op. cit.

³³ Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dostępne na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN> [10.07.2018 r.].

Organizacja wspierająca współpracę producentów sprzętu medycznego oraz gmin i regionów:

- **MedCom:** www.medcom.dk/medcom-in-english

Stowarzyszenie producentów sprzętu medycznego:

- **Medicoindustrien:** www.medicoindustrien.dk/content/foreningen

Najwięksi dystrybutorzy sprzętu medycznego w Danii:

- Agito Medical
- Apgar A/S
- Ambu A/S
- Bard Medical
- Bureau Veritas
- Curatec Aps
- Glorious Enterprises
- Ingenioerfirmaet Lytzen A/S
- Mermaid Medical A/S
- STT Condigi Group
- Syntax A/S
- Vicare Medical A/S

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Danii: www.kopenhaga.msz.gov.pl

